

VEJLEDNING
til
Hjemmestyrets cirkulære
af 1. oktober 2000
om
Udbud af bygge- og anlægsarbejder

Namminersornerullutik Oqartussat
Grønlands Hjemmestyre

Indhold

I. Almindelig orientering

Baggrund	3
Cirkulærets retlige betydning.....	3
Ændringer i forhold til hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 41 af 7. oktober 1994.....	3
Cirkulærets hovedindhold	5
Oversigt over de enkelte bestemmelser	5

II. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Ad ' 1.....	6
Hvilke arbejder og leverancer?.....	6
Arbejde i eget regi.....	7
Opdeling i entrepriser	7
Underentrepriser	7
Ad ' 2.....	8
Ad ' 3.....	9
Ad ' 4.....	10
Licitation: Asamme arbejde@.....	10
Totalentreprise: ikke Asamme arbejde@.....	10
Ad ' 5.....	11
Ad ' 6.....	11
Ad ' 7.....	12
Ad ' 8.....	13
Hvilket tilbud er lavest?	14
Forkastelse af laveste tilbud	14
Bygherrens dokumentation.....	14
Ad ' 9.....	15
Ad ' 10.....	15
Ad ' 11.....	15
Oplysningspligt.....	15
Ad ' 12.....	15

Vejledning til hjemmestyrets cirkulære af 1. oktober 2000 om Udbud af bygge- og anlægsarbejder

I. Almindelig orientering

Baggrund.

Hjemmestyrets cirkulære af 1. oktober 2000 om udbud af bygge- og anlægsarbejder erstatter AHjemmestyrets bekendtgørelse nr. 41 af 7. oktober 1994 om udbud af arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed med finansiering fra hjemmestyret, der ved bekendtgørelse sættes ud af kraft med virkning fra 1. oktober 2000.

Formålet med cirkulæret er at sikre konkurrencen ved udbud af hjemmestyrets bygge- og anlægsarbejder og andre bygge- og anlægsarbejder, der udføres med støtte fra hjemmestyret.

Cirkulærets retlige betydning.

Cirkulæret retter sig alene mod hjemmestyrets direktorater med tilhørende institutioner, herunder nettostyrede virksomheder, hvad enten de udfylder rollen som støtteydende myndighed, udbyder af eller bygherre for det enkelte bygge- og anlægsarbejde eller den enkelte leverance. Cirkulæret berører ikke i sig selv retsforholdet mellem udbydere og bydende og mellem bygherrer og entreprenører. Ingen af disse parter kan således indbyrdes påberåbe sig cirkulærets regler.

Ændringer i forhold til hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 41 af 7. oktober 1994.

Udgået er i hovedtræk bestemmelser om:

- B obligatorisk udbud i fagentrepriser,
- B udbud af arbejder og leverancer under 2 mio. kr.,
- B klagemulighed,
- B fagretslige konflikter og arbejdstid.

Tidligere blev fagentreprisformen prioriteret højt for at imødekomme et ønske om at tilgodese mestrene i særligt de mindre lokalsamfund. Udbud i fagentrepriser giver normalt også et godt konkurrencemoment, da der i de fleste kommuner er flere virksomheder indenfor samme fag. I det offentlige byggeri forventes fagentreprisformen derfor fortsat at blive anvendt i stort omfang.

Erfaringerne med den obligatoriske ordning om udbud i fagentrepriser har imidlertid vist, at arbejderne ofte overdrages til en kreds af entreprenører, der ikke kender hinanden. I uheldige tilfælde er der risiko for vanskeligheder i det nødvendige samvirke. For visse opgavetyper kan det være en fordel at samle mindre fagentrepriser i større grupper, så styringen af entrepriserne forenkles.

Bestemmelsen om, at arbejder og leverancer til under 2 mio. kr. kan udbydes begrænset, er udgået for at øge konkurrencemomentet.

Cirkulæret rummer ingen særskilt bestemmelse om klagemulighed, jævnfør bemærkningerne på side 3 om udbudscirkulærets retlige status.

Bestemmelserne om løsning af fagretslige konflikter og om arbejdstid er ikke medtaget, idet der mellem Direktoratet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked (ISP) og Direktoratet for Boliger og Infrastruktur (IAPP) er enighed om, at spørgsmålet om fremtidige regler på arbejdsmarkeds- og uddannelsesområderne indenfor bl.a. byggeri og anlæg varetages af ISP og Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke (KIIIP) i et samarbejde mellem de tre berørte direktorater ISP, KIIIP og IAPP. Det er således opfattelsen, at fleksible regler på licitationsområdet udmærket kan kombineres med arbejdsmarkeds- og uddannelsesmæssige foranstaltninger, f.eks. krav om praktikpladser, der tager udgangspunkt i et regelgrundlag, som er udstukket i landstingsforordning om arbejdsformidling.

Tilføjet og ændret er i hovedtræk bestemmelser om:

- + bygherreleverancer,
- + definition af udbudsformer,
- + mulighed for udbud i totalentreprise og
- + oplysningspligt.

Bemærk at cirkulæret på leveranceområdet tager sigte på de leverancer en bygherre selv bestiller (bygherreleverancer). Leverancer til entreprenører falder uden for cirkulæret.

Cirkulæret giver reglerne for brugen af de forskellige udbudsformer. Konkurrencen fremmes af reglerne om, at arbejder og leverancer skal udbydes offentligt, og at alle skal have adgang til at byde uanset lokalt tilhørsforhold. Begrænset (ikke offentligt) udbud og underhåndstilbud kan kun anvendes i særlige tilfælde.

Udbud i totalentreprise kræver nu ikke længere en dispensation fra Landsstyret. Cirkulæret handler ikke om, i hvilke tilfælde totalentreprise kan anvendes, idet spørgsmålet må afgøres af bygherren i det enkelte tilfælde.

Der indføres en oplysningspligt for totalentrepriser, da det er ønskeligt at få et centralt overblik over, i hvor stort omfang totalentreprisformen reelt anvendes.

Cirkulærets hovedindhold.

Efter cirkulæret skal der i de fleste tilfælde være konkurrence om bygge- og anlægsarbejder. Hensigten er at fremme bygge- og anlægssektorens evne til at arbejde under åbne markedsvilkår, så der er gode betingelser for, at arbejder og leverancer gennemføres for den lavest mulige pris.

Konkurrencen fremmes af reglerne om, at arbejder og leverancer skal udbydes offentligt, og at alle skal have adgang til at byde uanset lokalt tilhørsforhold. Begrænset (ikke offentligt) udbud og underhåndstilbud kan kun anvendes i særlige tilfælde. Cirkulæret giver således et sæt regler om brugen af de forskellige udbudsformer.

Det tilstræbes, at laveste tilbud antages, med mindre der hos udbyderen er en betydelig formodning om, at tilbudsgiveren med laveste tilbud ikke kan gennemføre arbejdet.

Cirkulæret gør anvendelse af AFællesbetingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland@ (AP) obligatorisk. Derved opnås, at anerkendte og ensartede betingelser og vilkår danner grundlag for de aftaler, der indgås mellem udbydere og tilbudsgivere. Det bemærkes, at AP ikke kan anvendes ved totalentrepriser.

Oversigt over de enkelte bestemmelser.

- ' 1 bestemmer hvilke bygge- og anlægsarbejder cirkulæret gælder for.
- ' 2 gør AFællesbetingelser for arbejder og leverancer@ obligatorisk.
- ' 3 indeholder cirkulærets hovedregel om, at bygge- og anlægsarbejder skal udbydes blandt flere i konkurrence, mens underhåndsbud kun må benyttes i særlige tilfælde.
- ' ' 4-5 definerer offentligt udbud og angiver kravene til offentligt udbud.
- ' 6 definerer begrænset udbud og angiver, hvornår begrænset udbud undtagelsesvist kan anvendes.
- ' 7 angiver hvornår underhåndsbud undtagelsesvist kan indhentes.
- ' ' 8-10 bestemmer hvilket tilbud der skal antages.
- ' 11 pålægger den støtteydende en kontrol- oplysningspligt.
- ' 12 er bestemmelsen om ikrafttræden.

II. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Ad ' 1.

Hvilke arbejder og leverancer?

Cirkulæret finder anvendelse på hver enkelt entreprise eller leverance, som bygherren træffer aftale om. AAarbejdet@ betyder efter sammenhængen hele arbejdet, dele af arbejdet eller den enkelte entreprise.

Kommunale bygherrer omfattes af cirkulæret, hvis hjemmestyret har givet tilsagn om eller yder tilskud, refusion, lån eller garantier til det konkrete byggearbejde.

Såvel hjemmestyreejede som private selskaber og virksomheder omfattes af cirkulæret, hvis deres bygge- og anlægsarbejder gennemføres med tilskud, refusion, lån, eller garantier fra landskassen.

Et Abygge- og anlægsarbejde@ omfatter også en bygnings installationer og det naturlige tilbehør til bygningen. Egentligt inventar, løsøre og udstyr, såsom møbler, senge og skabe, der ikke normalt indgår som en integreret del af byggearbejderne, er derimod ikke omfattet.

Indkøber en bygherre selv leverancer til et bygge- og anlægsarbejde, omfattes leverancerne af cirkulæret. Leverancer til entreprenørerne falder udenfor cirkulæret.

Leverancer fra bygherren direkte til byggeriet skal være valgt på grundlag af cirkulærets regler, dvs. efter udbud i konkurrence. Leverancer fra bygherren til en entreprenør skal være valgt på samme måde, men kan herefter overgå til entreprenøren uden udbud.

Cirkulæret omfatter ikke rene styrings- og projekteringsopgaver. Hvis en virksomhed påtager sig at hæfte for den samlede byggeudgift over for bygherren, kan dette ske uafhængig af cirkulæret, forudsat at byggearbejderne udbydes efter dette.

Regningsarbejde med angivet maksimum for udgifterne og med en bestemt defineret entreprenørydelse betragtes som tilbudsarbejde, der hører under cirkulæret. Det samme gælder arbejder, der udføres efter enhedspriser med regulering for medgåede mængder. Her skal enhederne udbydes efter cirkulæret.

Bestemmelsen i stk. 3 vedrører komponenter med lang leveringstid, og som typisk bestilles og indkøbes uden for Grønland. Det kan være nødvendigt for bygherren at bestille materialer B

f.eks. visse former for maskineri eller andre anlæg, der skal indgå i et byggeri B før arbejdet udbydes, fordi der er leveringstid på de omhandlede komponenter. Det vil være uhensigtsmæssigt, at udbyde sådanne leverancer.

Arbejde i eget regi.

Arbejde i bygherrens eget regi falder udenfor udbudsreglerne. Arbejdet udføres her af bygherrens eget personale, og der er ikke tale om et entrepriseforhold (og dermed ikke en udbudssituation). Udføres dele af sådanne arbejder af andre end bygherren, omfattes disse delarbejder af cirkulæret.

Som eksempel på arbejde i eget regi kan nævnes byggeri, der med offentlig støtte opføres af en entreprenør som bygherre med henblik på overdragelse til en andelsboligforening. Arbejder, som en sådan entreprenør ikke selv forestår, er omfattet af cirkulæret. Arbejde i eget regi forudsætter, at byggearbejderne er påbegyndt, før byggeriet overdrages til en andelsboligforening. Sker overdragelsen tidligere, falder arbejdet ind under cirkulæret.

Opdeling i entrepriser.

Cirkulæret indeholder ikke regler om opdeling af et byggeri i entrepriser. Et byggeri skal dog kunne opdeles efter de udbudsregler, der skal anvendes. Hvor dele af et byggeri udføres i eget regi eller efter regning, skal de øvrige dele således kunne udskilles i selvstændige entrepriser, idet de omfattes af cirkulæret.

Hvor underhåndsbud er tilladt efter ' 7, stk. 1, nr. 3 eller 4, skal dele af byggeriet, der ikke dækkes af begrundelsen for underhåndsbud, kunne udbydes i konkurrence.

Underentrepriser.

Bygherren kan undlade den nævnte udskillelse i selvstændige entrepriser mod at forpligte den valgte entreprenør til at sørge for, at de delarbejder, som fra bygherrens side ellers skulle være udskilt, bliver udbudt i underentrepriser efter cirkulærets regler.

Hæfter en virksomhed for den samlede byggeudgift uden selv at udføre arbejdet, må bygherren sørge for, at arbejdet udbydes efter cirkulærets regler, eventuelt som underentrepriser.

Bortset fra de nævnte tilfælde falder entreprenørers antagelse af underentrepriser udenfor cirkulæret.

Hvor underentrepriser herefter er omfattet af cirkulæret, er ordningen følgende: Der kan vælges offentligt eller begrænset udbud eller underhåndsbud efter cirkulærets regler herom, dog ikke underhåndsbud, hvis byggeriet i øvrigt er omfattet af ' 7, stk. 1, nr. 3 eller 4. Hvis der udbydes offentligt eller begrænset, anvendes ' ' 5 og 6 om deltagerkredsen. ' ' 8-10 om antagelse af tilbud tager ikke sigte på underentrepriser.

Ad ' 2.

Ved udbud forstås den fase i byggeprocessen, som omfatter udarbejdelse af udbudsmaterialet, indhentning og vurdering af tilbud samt indgåelse af aftale med tilbudsgiver.

AFællesbetingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed i Grønland@ (AP) er en samling standardvilkår, der er udarbejdet på grundlag af mange års erfaringer om, hvad der er hensigtsmæssige vilkår for aftalen mellem parterne i byggeriet.

AP indeholder standardvilkår om: aftalegrundlaget, entreprisens udførelse, repræsentation og samvirke, tidsfrister, aflevering, ansvar og risiko, ophævelse, økonomi og tvister. I bilag omhandles arbejdspladsen og arbejdspladsforholdene, særlige forhold vedrørende entreprenørens ydelser, regningsarbejder, tillægsydelser og regulering af entreprisens summen.

Den nugældende AP (AP 95) omfatter ikke totalentrepriser. Et andet grundlag må derfor anvendes ved indgåelse af aftale med tilbudsgiver på en totalentreprise. Indtil en særlig udgave af AP beregnet på totalentreprise foreligger, kan som aftalegrundlag eventuelt benyttes AAlmindelige Betingelser for Totalentreprise@ (ABT 93) med de for Grønland nødvendige tilføjelser.

Efter bestemmelsen i stk. 2 skal AP som hovedregel lægges til grund *uden* fravigelser. I de tilfælde hvor det af særlige grunde B f.eks. arbejdets karakter B for bygherren er påkrævet og rimeligt at fravige AP, er det afgørende at fravigelsen ikke ændrer væsentligt på den i AP tilsigtede balance mellem bygherrens og entreprenørens interesser.

Ifølge AP er bestemmelser om fravigelser af reglerne kun gældende, når de tydeligt og udtrykkeligt angiver, på hvilke punkter der er afvigelse.

I udbudsmaterialet er der ofte bestemmelser, der *supplerer* AP. Præcisering af aftalevilkårene og fravigelser fra AP udfærdiges i ASærlige Betingelser@ (SB) til det enkelte byggeri eller den enkelte leverance. Det er dog væsentligt, at supplementet der knytter sig til de enkelte AP-bestemmelser, indskrænkes mest muligt af hensyn til klarheden i udbudsmaterialet, og at supplementet ikke formuleres, så de kan opfattes som fravigelser af AP.

Ad ' 3.

Bestemmelsen udtrykker cirkulærets hovedregel: Arbejdet skal udbydes blandt flere i samtidig konkurrence, og overdragelse på grundlag af underhåndsbud kan kun ske i særlige tilfælde.

Ved udbud i samtidig konkurrence forstås, at bygherren opfordrer til, at

- a) flere,
- b) samtidig,
- c) under overholdelse af visse konkurrencevilkår og
- d) på samme konkurrencegrundlag afgiver tilbud.

Konkurrencevilkårene er ved licitation som angivet i landstingslov om licitation m.v.

Selv om en bygherre mener, at hans byggeopgave er egnet for typiseret byggeri, udelukker ' 3, stk. 1, at han bestiller et bestemt typeprojekt til udførelse. Bygherren må udforme et udbudsgrundlag og udbyde opgaven offentligt efter cirkulærets regler, eller begrænset efter undtagelsesreglerne.

Udbudsgrundlaget må ikke udformes således, at kun eet typeprojekt reelt kan komme i betragtning. Der skal kunne konkurreres om arbejdet.

Bygherren kan eventuelt ønske at benytte et eksisterende typeprojekt som grundlag for udbud på hovedprojekt. Denne fremgangsmåde er kun acceptabel, hvis også andre end typeprojektets indehaver har reelle muligheder for at udføre det udbudte arbejde.

For entreprenørerne betyder ' 3, stk. 1, at de gennem konkurrencen om hver enkelt byggeopgave må dokumentere, at deres ydelser og priser giver bygherren det billigste eller fordelagtigste resultat.

Om undtagelser fra kravet om konkurrence: se ' 7.

Stk. 2: Udførelse af et arbejde i regning B uden angivelse af et højeste beløb B sker ikke på grundlag af tilbud i cirkulærets forstand. Denne art arbejder omfattes ikke af cirkulæret.

Hvis udbudsmaterialet forberedes til det, kan der konkurreres på timesatserne for regningsarbejde. Tilbudene kan nemlig indeholde et skønnet antal timer, udregnet med den tilbudte timesats.

Med *Asærlige grunde* tænkes på f.eks. restaurerings-, reparations- og ombygningsarbejder, hvis omfang, kvalitet og tidsforløb kun med stor vanskelighed kan fastlægges på forhånd.

Ad ' 4.

Licitation: Asamme arbejde

Ved licitation efter landstingsloven om licitation forstås, at et arbejde eller en leverance udbydes, således at flere opfordres til inden samme bestemte tidspunkt og på samme udbudsgrundlag at give skriftlige og bindende tilbud, idet det ved opfordringen tilkendes, at også andre er opfordret til at byde.

Afgørende er, om der konkurreres på *Asamme arbejde*, dvs. på et udbudsgrundlag, der i alle væsentlige detaljer fastlægger det færdige byggeris udformning. Konkurrencen mellem de bydende drejer sig først og fremmest om prisen. Det gængse udbudsgrundlag er et hovedprojekt, men også et materiale, der svarer til de tekniske rådgiveres forprojekt, kan omfattes af landstingslov om licitation m.v.

Licitation kan som nærmere angivet i landstingslov om licitation være offentlig eller ikke-offentlig (begrænset udbud). Sidstnævnte form kaldes ofte *Aindbudt licitation* eller *Abunden licitation*.

Totalentreprise: ikke Asamme arbejde

Er det overladt til de bydende at udforme projektet eller den væsentligste del af dette, udbydes der ikke på *Asamme arbejde*. Der foreligger i så fald udbud i totalentreprise. Denne form falder i praksis udenfor reglerne i landstingslov om licitation, bortset fra bestemmelserne i landstingslovens ' 4, stk. 1 om forbud mod regulering af tilbud, åbningsbetingelser og udskydning (se i øvrigt vejledningen til landstingslov om licitation m.v.).

Den projektering, der er et led i totalentreprisen, kan gennemføres individuelt i den enkelte opgave eller foreligge helt eller delvis i form af typiserede løsninger. Normalt omfatter totalentreprise hele byggeopgaven. Men der er intet til hinder for, at bestemte dele af en opgave f.eks. visse tekniske installationer B udbydes i totalentreprise, medens det øvrige byggeri udbydes på byherrens fuldt detaljerede udbudsgrundlag.

En totalentreprenør står normalt ikke selv for alle entrepriser og leverancer, men vil anvende

underentreprenører og -leverandører. Eventuelt kan alle ydelser udføres på denne måde. Totalentreprenøren har i så fald alene styringsfunktionen samt den kontraktmæssige hæftelse for det samlede arbejde.

Ingen kan imidlertid kombinere entreprenør- eller leverandørrollen med hvervet som rådgiver, forretningsfører eller byggeadministrator for bygherren. Den der yder bygherren teknisk og administrativ bistand ved udformning af udbudsgrundlag, udbud, antagelse af tilbud, udformning af entrepriseaftale eller bygherrens funktions-, materiale- og kvalitetskontrol under opførelsen og ved afleveringen, må ikke være entreprenør eller leverandør på arbejdet eller bistå nogen af disse. Det samme gælder, når forskellige virksomheder har fælles forbindelse, f.eks. ved at være moder- og datterselskaber. En Virksomhed[®] kan være såvel en person som et selskab.

Projektering i bygherrens regi skal udføres af bygherrens rådgivere, mens den projektering, der er led i en totalentreprise, godt kan gennemføres af totalentreprenøren. De bydende eller de valgte entreprenører må ved totalentreprise også godt bistå bygherren med projektgennemgang eller med at færdiggøre projektet, ligesom de må udføre byggeledelse og økonomisk og anden styring af byggeriet.

Ad ' 5.

Alle skal have adgang til at byde, og udbudet må ikke forbeholdes bydende fra et bestemt lokalt område.

Ved Lokalt område[®] tænkes på et geografisk område af en begrænset størrelse, typisk en kommune.

Der er mulighed for begrænsning af udbudsudgifterne til de små arbejder og leverancer gennem kravene til offentliggørelse, men principielt uden at indskrænke kredsen af dem, der kan byde.

' 5 udelukker ikke enhver begrænsning af de bydendes kreds. F.eks. kan arbejdet forbeholdes bydende med en bestemt teknisk kapacitet, ekspertise eller autorisation, som er afgørende for arbejdets gennemførelse.

Ad ' 6.

Bestemmelsen angiver, hvornår der kan udbydes i en begrænset kreds.

Ved begrænset udbud kan der ofte med fordel tilføjes et offentligt moment i form af en indledende runde (prækvalifikation), hvor bygherren ved en offentlig indkaldelse opfordrer interesserede entreprenører til at melde sig. Herved får bygherren et bredere valggrundlag, og flere virksomheder kan gøre sig kendt i bygherrekredse.

Stk. 2: Bestemmelsen betyder alene, at der kan lempes på reglerne om begrænset udbud, men ikke at der kan indhentes underhåndsbud. Det kan kun ske efter reglerne i ' 7.

Ad ' 7.

Ved underhåndsbud forstås tilbud, der ikke er afgivet ved udbud i konkurrence.

Underhåndsbud kan fremkomme efter en opfordring fra bygherren til en bestemt entreprenør om at afgive tilbud. Prisen kan endvidere fremkomme ved forhandling mellem bygherre og entreprenør, eller ved at bygherren selv fastsætter prisen uden forudgående tilbud og får den accepteret af en entreprenør.

Indhentning af to underhåndsbud B hvilket efter landstingsloven om licitation er lovligt B betragtes ikke som konkurrence i cirkulærets forstand.

Bestemmelsen angiver de tilfælde, hvor der kan indhentes underhåndsbud. Bemærk at ' 7 er udtømmende. Der kan ikke i andre tilfælde end nævnt i bestemmelsen indhentes underhåndsbud.

Stk. 1, 1): Undertiden kan et arbejde som nævnt i ' 3, stk. 2 udføres i regning.

Regningsarbejde kan f.eks. være naturligt ved restaurerings-, reparations- og ombygningsarbejder, hvor der ikke kan fastlægges et udbudsgrundlag.

Der kan imidlertid forekomme tilfælde, hvor det ikke er muligt at definere et udbudsgrundlag så præcist, at arbejdet kan udbydes offentligt eller begrænset, men hvor der dog er så meget udbudsgrundlag, at der B eventuelt efter nærmere forhandling B kan afgives et underhåndsbud.

Stk. 1, 1) tager sigte på sådanne tilfælde og kan altså blive et alternativ til regningsarbejde. Baggrunden for bestemmelsen er, at bygherren hellere bør opnå en tilbudspris, om end det sker ved underhåndsbud, end at lade arbejdet udføre efter regning.

Stk. 1, 2): Det kan være upraktisk at sætte udbuds- og licitationsproceduren i gang ved mindre arbejder. Derfor kan der på arbejder, eller dele af dette, med en samlet byggeudgift på op til 500.000 kr. indhentes underhåndsbud. Beløbet vedrører den

samlede byggeudgift for hele arbejdet og ikke den enkelte entreprise. Ved byggeri i etaper må det afgøres konkret, om alle arbejder skal omfatte den enkelte eller alle etaper.

Den samlede byggeudgift i stk. 1, 2) omfatter ikke arbejder, som udføres i eget regi eller i regning og som derfor falder udenfor cirkulæret.

Stk. 1, 3): Bestemmelsen tager sigte på tilfælde, hvor en bestemt virksomhed har eneret på bestemte arbejder eller hvor det er åbenbart, at der er tale om specialiserede ydelser, som kun en enkelt virksomhed har praktisk mulighed for at udføre tilfredsstillende.

Stk. 1, 4): Som eksempel på særlige grunde kan nævnes, at det kan være naturligt at overlade en entreprenør en entreprise, der er en umiddelbar fortsættelse af den entreprise, han er i gang med. Et eksempel herpå er, når en igangværende eller umiddelbart afsluttet gulvlægningsentreprise i et nybyggeri udvides til at omfatte yderligere x antal rum. En tilsvarende gulvlægningsentreprise i en anden og senere udbudt etape af det pågældende nybyggeri, betragtes derimod ikke som en naturlig fortsættelse af den oprindelige gulvlægningsentreprise.

Som eksempel kan også nævnes byggeri, hvori indgår forsøg eller produktudvikling i betydelig grad med det formål at fremme byggeriets udvikling. Sådanne byggerier forudsætter et nært samarbejde mellem bygherre og entreprenør/producent om udformningen af byggeriet. Desuden kan der være behov for særlige aftaler om risikoen og eventuelt om betalingen af forsøgs- og udviklingsudgifterne. Den mest praktiske fremgangsmåde er derfor ofte direkte forhandlinger mellem parterne om byggeriets gennemførelse, dvs. underhåndsbud. Dette gælder, hvad enten forsøg og produktudvikling gennemføres på bygherrens eller entreprenørens/producentens initiativ.

Ad ' 8.

Efter landstingslov om licitation ' 3, stk. 2, er udbyderen ved offentlig og indbudt licitation berettiget til at vælge mellem samtlige indkomne bud og til at forkaste dem alle. Jævnfør vejledningen til landstingslov om licitation er det dog i landstingslovens ånd, at billigste tilbud anvendes.

Hovedreglen er altså, at laveste tilbud skal antages. Som nævnt i stk. 2 kan der dog i visse tilfælde ses bort fra laveste tilbud.

Bestemmelsen angiver udtømmende, hvad der gælder om antagelse af tilbud. En bygherre må ikke herudover mere generelt lade de bydendes ressourcer, referencer og erfaringer indgå i tilbudsbedømmelsen. Er det f.eks. påkrævet, at de bydende har en bestemt teknisk kapacitet eller ekspertise, må dette være angivet i udbudsmaterialet, så kravets opfyldelse bliver en del af tilbudet. Opfyldes kravet ikke, kan tilbudet forkastes.

I landstingsforordning nr. 3 af 2. maj 1996 om inddrivelse og forebyggelse af restancer til det offentlige er der bestemmelser om antagelse af virksomheder. Ved antagelse af virksomheder til udførelse af bygge- og anlægsarbejder eller ved afgivelse af ordre på leverancer kan landsstyret eller en kommunalbestyrelse, jævnfør ' 7, stk. 1, beslutte Aat tage hensyn til, om virksomhederne har ubetalt, forfalden gæld vedrørende skatter, afgifter og arbejdsgivereres erhvervsuddannelsesbidrag@.

Et arbejde eller en leverance, der udbydes i et bestemt område, kan være omfattet af en sådan beslutning. Lavestbydende, der B eventuelt inden en given tidsfrist B ikke opfylder betingelserne i beslutningen, kan således risikere ikke at få overdraget arbejdet.

Hvilket tilbud er lavest?

Konstateringen af hvilket tilbud der er lavest, er ikke reguleret af cirkulæret. I korthed gælder, at det ikke uden videre er den nominelt laveste tilbudspris, der skal antages. Tilbudenes reelle pris fremkommer først, når der er taget hensyn til forhold, der adskiller et tilbud fra udbudsgrundlaget. Sådanne forhold optræder først og fremmest i form af alternative tilbud eller tilbudsforbehold.

Udbyderen skal prissætte forbehold uden at drøfte forbeholdene med de bydende. Udbyderen må ikke henvende sig til nogen af de bydende, før det ved prissætning af forbehold er afgjort, hvem der er den lavest bydende.

Er der i udbudsmaterialet eksempelvis fastsat en bonus for beskæftigelse af elever, hvormed tilbudssummen kan reduceres med et bestemt beløb, bestemmes tilbudets pris efter indregning af bonus.

Forkastelse af laveste tilbud.

Undtagelsesreglen om forkastelse af laveste tilbud er begrundet i de forsinkelser og ekstraudgifter B herunder forøgede tilsynsudgifter B som en dårligt arbejdende entreprenør kan medføre, eller som kan være en følge af udskiftning af en entreprenør. Desuden kan et tilbud forkastes, hvis det er urealistisk lavt. Forkastes et tilbud, går bygherren videre til det tilbud, der

herefter er lavest.

Bestemmelsen i ' 8 forhindrer ikke bygherren i at forkaste alle tilbud, hvis der ikke er kommet en acceptabel pris frem.

Bygherrens dokumentation.

Bygherren skal tilvejebringe en betydelig sandsynlighed for, at der foreligger forhold af den nævnte art, som kan begrunde forkastelse af laveste tilbud. Bygherren skal i en skriftlig udtalelse nærmere begrunde, hvorfor tilbudet forkastes, og udtalelsen skal på begæring afgives til den støttestyrelse myndighed.

Ad ' 9.

Ifølge landstingslov om licitation ' 3, stk. 2, er udbyderen berettiget til ved indbudt licitation at vælge mellem samtlige indkomne bud, eller til at forkaste dem alle. Cirkulærets ' 9 indebærer, at udbyderen må antage det laveste tilbud, eller forkaste alle tilbud.

Ad ' 10.

Ved totalentreprise konkurreres der ikke alene på prisen, men også på løsningsmuligheder. Det er derfor utilstrækkeligt blot at finde frem til laveste tilbudspris. Det tilbud, der har det bedste forhold mellem de tilbudte kvaliteter og det bedste forhold mellem prisen og summen af kvaliteter, er mest fordelagtigt.

Ad ' 11.

De enkelte direktorater med dertil hørende institutioner og nettostyrede virksomheder forudsættes B hvad enten de indtager rollen som byggende eller støttestyrelse myndighed B at skaffe sig indsigt i, at reglerne i cirkulæret overholdes.

Ved udfærdigelse af tilsagn om lån eller støtte B hvad enten det er til en kommune, en person eller et selskab B må den støttestyrelse myndighed således sikre sig, at den pågældende låne- eller støttemodtager tilslutter sig disse betingelser. Låne- og støttemodtagere bør således B som en betingelse for oppebærelse af lån eller tilskud B ved deres underskrift erklære sig indforstået med at ville efterleve reglerne i udbudscirkulæret.

Det forudsættes normalt, at en entrepriseaftale først indgås, når bevillinger og støttetilsagn foreligger, og entreprisenum og entreprenørydelser er afklaret.

Oplysningspligt.

Formålet med bestemmelsen i stk. 2 er at få dannet et centralt overblik over omfanget af totalentrepriser. Dette skal ses på baggrund af den tidligere udbudsbekendtgørelses bestemmelse om, at totalentreprise kun var tilladt mod en dispensation fra landsstyret. Ordningen tænkes opretholdt, indtil et erfaringsgrundlag foreligger. En løbende evaluering af erfaringsgrundlaget vil herefter afgøre, om ordningen skal være permanent.

Ad ' 12.

Indeholder bestemmelser om ikrafttræden.